

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Wspólne posiedzenie
Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (144.)
oraz Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych (216.)
w dniu 14 kwietnia 2015 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 874, druki sejmowe nr 1640, 1942, 2286 i 2286-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 19 minut 01)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych Kazimierz Kleina)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Rozpoczynamy wspólne posiedzenie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Bardzo serdecznie zapraszam do zajęcia miejsc.

Witam panią dyrektor z Ministerstwa Finansów. Witam panią minister rolnictwa. Witam wszystkich gości, którzy przyszli z paniami. Witam wszystkich innych gości i członków obu komisji.

Proszę państwa, przedmiotem naszego posiedzenia jest rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

Ustawa jest efektem inicjatywy Senatu, który już jakiś czas temu zaproponował, aby rolnicy, którzy przygotowują produkty, przetwarzając własne surowce rolne, mieli możliwość ich sprzedawania w jak najprostszym i nieobciążającym ich sposób. Proponowany mechanizm ma ich także zachęcać do podejmowania działalności gospodarczej w innych obszarach, ale tak, żeby nie zapominali o swoim podstawowym obszarze działalności, czyli o rolnictwie.

Mimo że ustawa jest efektem naszej inicjatywy, to została ona dość mocno przepracowana w Sejmie, dlatego poprosimy o jej prezentację. Panią minister rolnictwa poprosimy o prezentację części rolniczej, a o zaprezentowanie aspektów podatkowych poprosimy panią dyrektor.

Prosimy bardzo, Pani Minister, o krótką informację, bo jeśli chodzi o ogólne założenia, to senatorowie, jako inicjatorzy tej ustawy, je znają. Tak więc proszę o przedstawienie tych spraw, które według pani są najważniejsze.

Później poprosimy panią dyrektor o przedstawienie rozwiązań podatkowych przewidzianych w ustawie.

Bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

W dzisiejszym stanie prawnym za działalność rolniczą uznaje się tylko produkcję surowców rolnych, natomiast przetwarzanie surowców rolnych nie jest już działalnością rolniczą i podlega innym regulacjom podatkowym.

Założeniem ustawy było skonstruowanie takich przepisów podatkowych – niezależnie od przepisów sanitarnych i weterynaryjnych – które pozwalałyby, żeby to, co rolnik przetwarza we własnym gospodarstwie rolnym, przy użyciu własnych zasobów i własnej pracy, bez siły najemnej, mógł sprzedawać jako produkty rolnicze, chociaż będą to produkty przetworzone.

Ostatnia zatwierdzona zmiana ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i oraz niektórych innych ustaw wprowadziła regulację pozwalającą na to, żeby rolnik mógł przy użyciu własnych zasobów przetwarzać produkty z własnego gospodarstwa i sprzedawać je albo bezpośrednio w swoim gospodarstwie, albo na tak zwanych targowiskach, uiszczając podatek ryczałtowy w wysokości 2% przychodów. Rolnik będzie miał obowiązek ewidencjonowania tej sprzedaży i odprowadzania podatku. Zostało także wprowadzone ograniczenie mówiące, że przychody ze sprzedaży przetworzonych we własnym zakresie produktów nie mogą przekraczać 150 tysięcy euro.

Mówiąc w skrócie, ustawa daje rolnikom możliwość sprzedaży bezpośredniej przetworzonych produktów rolnych, nakładając obowiązek uiszczania podatku ryczałtowego w wysokości 2% przychodów i określając górną granicę przychodów na poziomie 150 tysięcy euro. Dodam, że takie rozwiązanie jest bardzo wyczekiwane przez środowiska rolnicze, szczególnie przez właścicieli mniejszych gospodarstw rolnych, bo umożliwi stworzenie dodatkowego źródła dochodów. Będzie także stwarzać warunki do rozwoju rolnictwa jako takiego.

Dodam jeszcze, że w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 zostały – z wyprzedzeniem – wprowadzone różne rozwiązania, które będą wspierać działalność, o której mowa. W ramach działania dotyczącego przetwórstwa rolnego został zaplanowany między innymi schemat pomocowy, w którym na inwestycje związane z przetwórstwem we własnym gospodarstwie rolnym można uzyskać wsparcie do 300 tysięcy zł. Połączenie unijnych mechanizmów finansowych z ułatwieniami podatkowymi oraz procedowanymi obecnie uproszczeniami w zakresie wymagań weterynaryjnych przy przetwarzaniu surowców pochodzenia zwierzęcego – obecnie procedujemy takie rozwiązanie upraszczające – powinno stanowić dobrą podstawę do stworzenia nowego segmentu rynku opartego na sprzedaży produktów o szczególnych walorach jakościowych. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Pani minister bardzo szczegółowo przedstawiła tę ustawę, także w części podatkowej, więc pani dyrektor na tym etapie podziękujemy. Jeśli będą jakieś pytania, to oczywiście wtedy będziemy prosili o udzielenie odpowiedzi.

Teraz poproszę pana mecenasa o przedstawienie ewentualnych wątpliwości legislacyjnych dotyczących tej ustawy.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Maciej Telec:

Dziękuję bardzo.

Zgodnie z tym, co powiedział pan przewodniczący, ta ustawa istotnie została zmieniona w Sejmie. Zmiany do ustawy wprowadzono w drugim czytaniu, w związku z czym mogą się pojawić wątpliwości co do jej zgodności z konstytucją i określonym w niej trybem procedowania nad ustawami. Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, że treści zawarte w ustawie powinny przejść procedurę trzech czytań, nie powinny być w niej zamieszczane na ostatnim etapie prac.

Poza tym w opinii zwracamy uwagę na dwie drobne kwestie legislacyjne. Mam także propozycję poprawki, która co prawda nie znajduje się w opinii, ale również ma charakter doprecyzowujący. Zapewnia ona jednoznaczne wskazanie warunków prowadzenia działalności w zakresie uzyskiwania przychodów ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, czy w posiedzeniu połączonych komisji uczestniczą osoby prowadzące działalność lobbingową w rozumieniu prawa lub reprezentujące podmioty prowadzące działalność lobbingową w rozumieniu prawa?

(*Głos z sali:* Nie.)

Nie. Dobrze. Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Czy są jakieś pytania do pani minister, komentarze lub wnioski?

Proszę bardzo, pani...

Przewodnicząca Oddziału Zachodniopomorskiego Stowarzyszenia Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi „Ekoland” Edyta Jaroszewska-Nowak:

...Edyta Jaroszewska-Nowak, Stowarzyszenie „Ekoland”.

Mam pytanie wynikające z przeprowadzonej przez nas analizy tej ustawy. Jesteśmy bardzo zaskoczeni ograniczeniem możliwości sprzedaży przetworzonych produktów do terenu własnego gospodarstwa i targowisk, które są nie budynkami lub ich częściami. Czy możemy się dowiedzieć, z czego wynika takie ograniczenie?

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, czy są inne pytania? Czy inni goście też chcą zabrać głos?

Proszę bardzo, proszę się przedstawić.

(*Ekspert Fundacji „Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej” Zofia Winawer:* Zofia Winawer, Europejski...)

Proszę usiąść i włączyć mikrofon.

Ekspert Fundacji „Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej” Zofia Winawer:

Dzień dobry państwu. Przepraszam za spóźnienie.

Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej.

Omawiane zmiany ustawowe dotyczą przetwórstwa, a zatem nie będą dotyczyły sprzedaży bezpośredniej i dostaw bezpośrednich. Moje pytanie jest takie: czy tym dwuprocentowym podatkiem ryczałtowym nie zostaną obciążone gospodarstwa, które prowadzą działalność w ramach sprzedaży bezpośredniej bądź dostaw bezpośrednich? To pierwsze pytanie.

Czy dwuprocentowym podatkiem zostaną obłożeni producenci, którzy prowadzą działalność marginalną, lokalną i ograniczoną? Obecnie działalność marginalna, lokalna i ograniczona w zakresie przetwórstwa mleka jest zwolniona z opodatkowania. Nie tyle zwolniona, ile... Wśród wyjątków zawartych w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych zapisano, że przetwórstwo mleka sposobem przemysłowym z własnego surowca... Cokolwiek znaczy „sposobem przemysłowym” – próbowałam to wyjaśnić, ale nigdy nie udało mi się otrzymać odpowiedzi na pytanie, kiedy zaczyna się sposób przemysłowy. Z moich doświadczeń wynika, że wszyscy przetwórcy, którzy prowadzą działalność marginalną, lokalną i ograniczoną w dziedzinie produktów mlecznych...

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina:* Przepraszam, czy mogłaby pani wyjaśnić słowo „marginalna”...)

To jest jedna z form prowadzenia działalności w zakresie wytwarzania i sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego, o stopień wyższa niż sprzedaż bezpośrednia. W zasadzie jest to przetwórstwo mleka na sery. Do tego potrzebne jest inne zezwolenie weterynaryjne. Ta działalność nie jest opodatkowana. W ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych jest napisane, że przetwórstwo mleka sposobem przemysłowym z własnego surowca jest zwolnione z opodatkowania. Producenci, którzy prowadzą tę działalność, wywnioskowali z tego zapisu, że nie są obciążeni podatkiem.

W tym samym punkcie w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych jest napisane, że z opodatkowania zwolniony jest także rozbiór mięsa, jeżeli jest to mięso z własnego surowca. Doprowadziło to do tego, że rzeźnie działające przy supermarketach Carrefour na wsiach korzystają ze zwolnienia podatkowego, nie wiadomo dlaczego. Ale to jest inny temat.

Moje pytanie jest takie: czy to przetwórstwo też zostanie obciążone dwuprocentowym podatkiem? Wiem, że w rozporządzeniu o dostawach bezpośrednich przewidziane są drobne zmiany, które pozwolą na umycie i poszatkowanie

warzyw. Rozumiem, że dostawy bezpośrednie nadal będą działalnością rolniczą, która nie będzie opodatkowana, czyli że przetwórstwem będzie wszystko to, co nie zostało zawarte w rozporządzeniu o dostawach bezpośrednich i w rozporządzeniu o sprzedaży bezpośredniej? Tak brzmi moje pytanie: czy przetwórstwem jest wszystko to, co nie jest zawarte w rozporządzeniach o sprzedaży bezpośredniej i dostawach bezpośrednich, i czy w takim razie każda inna działalność będzie obciążona dwuprocentowym podatkiem ryczałtowym?

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję pani bardzo za te pytania.

Przy okazji chciałbym zapytać, czy te kwestie były wcześniej analizowane. Czy pani zgłaszała te uwagi podczas prac w Sejmie, prac komisji...

Ekspert Fundacji „Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej” Zofia Winawer:

Niestety, nie miałam okazji ich zgłaszania podczas prac w Sejmie, albowiem nie dano nam takiej możliwości. Jako przedstawiciel organizacji pozarządowej muszę powiedzieć, że nie było żadnego dyskursu, żadnej współpracy. Projekt tej ustawy udało mi się przypadkiem zobaczyć dwa dni temu, pomimo że pracuję nad tą problematyką stale od dziesięciu lat.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Ale ustawa już od bardzo, bardzo dawna była projektem senackim...)

Oczywiście widziałam projekt tej ustawy, kiedy był on jeszcze projektem senackim, mówiącym o 7 tysiącach zł, i miałam okazję wypowiedzieć się na jego temat. Ale projektu mówiącego o dwuprocentowym podatku ryczałtowym przy przychodzie do 150 tysięcy euro nie miałam okazji zobaczyć. Miałam okazję zobaczyć go dwa dni temu, przypadkiem.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze inne pytania ze strony naszych gości? Nie ma.

Pani Minister, czy mogłaby się pani ustosunkować do tych pytań?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:

Jak najbardziej. Najogólniej mówiąc, kwestii, o których pani była uprzejma mówić, ta ustawa nie reguluje. Tak więc w zasadach dotyczących funkcjonowania tak zwanych MOL nic się nie zmienia. Będą one funkcjonować zgodnie z dotychczasowym stanem prawnym.

Powtórzę: ustawa reguluje kwestie podatkowe dotyczące rolników, którzy zamierzają przy użyciu własnych zasobów przetwarzać własne surowce i samodzielnie je sprzedawać.

(Głos z sali: Nie sposobem przemysłowym.)

Nie sposobem przemysłowym, bez użycia metod typowych dla zakładów przetwórczych.

(Ekspert Fundacji „Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej” Zofia Winawer: Ale obecnie obranie marchewki jest przetwarzaniem...)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Momencik, proszę pani. Praktyka jest u nas taka, że jeżeli ktoś chce zabrać głos, to się zgłasza, a wcześniej daje się wypowiedzieć poprzednikowi.

Pani Minister, czy wszystko...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk: Nic się nie zmienia.)

Proszę powiedzieć to jeszcze raz, do mikrofonu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:

Chcę jeszcze raz powiedzieć, że jeśli chodzi o zasady funkcjonowania MOL, to nie stanowią one przedmiotu tej ustawy i dotyczące ich prawodawstwo nie jest tą ustawą zmieniane.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo...

(Senator Jerzy Chróścikowski: Padło jeszcze jedno pytanie, na które pani nie odpowiedziała – o targowiska.)

Było jeszcze pytanie o targowiska.

Proszę bardzo, Pani Minister.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:

Ustawa mówi, że sprzedaż można prowadzić we własnym gospodarstwie oraz na targowiskach. Targowiskiem może być niezakryty plac, mogą nim być jakieś wiaty, stoiska, a może być też hala. Nie dozwolono sprzedaży w budynkach dlatego, aby nie łączyć jej ze sprzedażą detaliczną. Dyskusja dotycząca tego wątku zmierzała do tego, aby ta sprzedaż nie przekształciła się w jakąś formę handlu detalicznego, żeby nie łączyła się z handlem detalicznym, który jest regulowany zupełnie innymi przepisami.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Goście już...

Jeszcze pani, tak? Proszę bardzo.

Prezes Zarządu Bioekspert Spółka z o.o. Dorota Metera:

Dorota Metera.

Mam prośbę o uszczegółowienie kwestii targowisk, ponieważ w art. 20 ust. 1c pkt 3 lit. b jest napisane: „z wyjątkiem sprzedaży dokonywanej w budynkach lub ich

częściach”. Czy jeżeli targowisko składa się z budynków – często są to budynki półotwarte lub częściowo zadaszone – to ten wyjątek obowiązuje? Czyli nie można sprzedawać w tych częściowo zadaszonych budynkach, które mają ścianki działowe? Bo to jest „budynek lub jego część”. Proszę o szczegółowe zdefiniowanie „budynku lub jego części”, żeby uniknąć tego, że – jak nam się wydaje – jeżeli na targowisku są półotwarte budynki i wiaty, to nie będzie tam można sprzedawać tych produktów. Tak z tego wynika. Czy może je sprzedawać tylko rolnik pod parasolem?

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę pani, myślę, że pani minister jasno i precyzyjnie odpowiedziała na to pytanie. Ta ustawa jest naprawdę przełomową ustawą, jeśli chodzi o sprawę, o której tutaj mówimy. Ona otwiera nowe możliwości. Jeżeli w trakcie wykonywania jej przepisów pojawią się jakieś problemy, to będzie czas na to, żeby ją nowelizować i poprawiać. Ta ustawa – podkreślaliśmy to na etapie prac w Senacie i na etapie prac w Sejmie – jest skierowana przede wszystkim do rolników. Daje ona rolnikom ogromne przywileje. Musimy sobie z tego zdawać sprawę. Bo przecież każdy przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w podobnym obszarze, jest – zgodnie z tą ustawą – obciążony wieloma świadczeniami. Tak więc powinniśmy się cieszyć z takiego zapisu, jaki jest, i nie wywoływać zniechęcenia do tej ustawy. A niektórzy próbują to robić, różnymi sposobami – nie mówię, że tutaj – twierdząc, że dajemy jakieś szczególne, nadzwyczajne przywileje jednej grupie producentów. Pozwólmy tej ustawie zadziałać.

Proszę bardzo...

(Głos z sali: Pani chciała.)

Jeszcze raz pani?

Proszę zadać wszystkie pytania, jakie państwo macie, żebyśmy mogli przejść do kolejnego etapu pracy nad tym dokumentem.

Ekspert Fundacji „Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej” Zofia Winawer:

Dobrze, postaram się zadać wszystkie pytania.

Chcę jeszcze powiedzieć, że o tym spotkaniu dowiedzieliśmy się bardzo późno, w zasadzie przypadkiem, więc reprezentuję tutaj wiele organizacji, których przedstawiciele, z powodu tego, że tak późno dowiedzieliśmy się o tym posiedzeniu, nie mogli przybyć. Mam tutaj listę tych organizacji i podpisaną przez ich przedstawicieli petycję dotyczącą tej ustawy. Przekażę te dokumenty Wysokim Komisjom po zakończeniu spotkania.

Może pozwolę sobie odczytać tylko wstępny fragment, a resztę zreferuję. „Zaproponowane rozwiązanie opodatkowania dochodów ze sprzedaży bezpośredniej dwuprocentowym podatkiem ryczałtowym jest dobrym, jasnym i prostym rozwiązaniem”. Mamy jednak pewne wątpliwości. Jak pan senator był łaskaw powiedzieć przed chwilą, omawiane rozwiązanie rzeczywiście powoduje olbrzymie uprzywilejowanie rolników. Jesteśmy zdumieni i zaskoczeni sumą przychodów, jakie może uzyskać rolnik ze sprzedaży przetworzonych produktów. 150 tysięcy euro to jest ogrom-

na suma. Kiedy były prowadzone rokowania i dyskusje na temat tej ustawy, mówiliśmy raczej o tym, żeby dopomóc najmniejszym producentom, którzy po prostu mają jakieś niezagospodarowane zasoby surowca i chcieliby poprawić swój budżet domowy drobnym przetwórstwem. Teraz nagle przechodzimy do możliwości przychodu w wysokości 150 tysięcy euro. Ale oczywiście nie będziemy się tym martwić. Martwimy się jednak tym, w jaki sposób rolnik miałby zarobić te 150 tysięcy euro, sprzedając swoje produkty osobiście na targowisku albo w swoim gospodarstwie. Wykorzystanie tego limitu jest niemożliwe.

Poza tym, wszelkie postulaty zgłaszane przez organizacje pozarządowe, które prowadzą wiele programów rozwoju obszarów wiejskich... Te programy polegają na integracji podmiotów na obszarach wiejskich i skutecznym wykorzystywaniu możliwości i zasobów. Sugerowaliśmy wiele razy – sama przez trzy lata prowadziłam program na ten temat – w jaki sposób rolnicy mogliby sprzedawać w swoim regionie nadwyżki surowca, których nie wykorzystują w gospodarstwie, a przede wszystkim przetworzone produkty. Najczęstszymi odbiorcami tych produktów są szkoły, przedszkola, stołówki samorządowe, stołówki szpitalne, więzienia, a przede wszystkim restauratorzy, którzy poszukują tych produktów i którym zależy na tym, żeby móc w swoich restauracjach przyrządzać posiłki na bazie świeżych lokalnych zasobów. Dzisiaj przed południem mieliśmy okazję wysłuchać wykładu, w którym jasno dowodono, że produkt świeżo przetworzony ma znacznie wyższe wartości odżywcze i walory smakowe.

Rozumiem, że państwo nie chcą dopuścić do tworzenia nieuczciwej konkurencji z handlem detalicznym. Ale ruch restauratorów, którzy chcą korzystać z zasobów lokalnych, jest naprawdę bardzo silny. Połowa podpisów na tej liście należy do restauratorów, którzy za wszelką cenę usiłują uzyskać dostęp do dobrych lokalnych produktów. Chodzi o krótki łańcuch żywności.

We wcześniejszych przepisach sprzedaż bezpośrednia mogła być sprzedażą do handlu detalicznego – tego w innych krajach nie ma, u nas to było – ale obecnie wylewamy dziecko z kąpielą. Sklepy prowadzące handel detaliczny, ale również odbiorcy, którzy mogliby zagospodarować te towary z pożytkiem dla dzieci... Przypomnę program ministerstwa edukacji „Owoce w szkole”...

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Ale proszę mi powiedzieć...)

Już kończę.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Ale proszę powiedzieć – przepraszam, że pani przerywam – czy ci restauratorzy nie mogą zaopatrzyć się w te produkty u rolnika i nie mogą...)

Nie mogą, bo są podmiotem prawnym.

(Przewodniczący Kazimierz Kleina: Ale przecież mogą je kupić. Nie ograniczamy praw osób, które kupują produkty. Mówimy tylko o osobach, która je produkują.)

Ograniczamy. Te produkty nie mogą być sprzedawane podmiotom prawnym.

(Głos z sali: Gdzie to jest...)

No tak jest napisane, ja tego nie wymyśliłam. Jest napisane, że produkty nie mogą być sprzedawane podmiotom prawnym.

Czy chcą państwo doprowadzić do tego, żeby restaurator kupował...

(*Głos z sali: „Sprzedaż nie jest wykonywana”...*)

...,na rzecz osób prawnych”. No przecież jest napisane czarno na białym, że sprzedaż nie może być...

(*Głos z sali: Ale mówimy o produktach przetworzonych, ludzie.*)

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina: Proszę dokończyć...*)

Ja już skończyłam. Dziękuję bardzo.

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina: Dziękuję bardzo.*)

Jestem bardzo zainteresowana odpowiedzią na to pytanie.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę bardzo, czy są jakieś pytania ze strony...
Senator Andrzej Grzyb.

(*Senator Andrzej Grzyb: Dziękuję, później.*)

Później?

Czy są jeszcze jakieś pytania ze strony naszych gości?

Chciałbym, żeby wszystkie problemy...

Proszę bardzo, teraz pani.

Przewodnicząca Oddziału Zachodniopomorskiego Stowarzyszenia Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi „Ekoland” Edyta Jaroszevska-Nowak

Mam jeszcze wątpliwości dotyczące jednej kwestii. Kwota 150 tysięcy euro wydaje się bardzo duża. Myślę, że ta ustawa dotyczy przede wszystkim rolników produkujących na niewielką skalę produkty tradycyjne, regionalne, wpisane na listę. Chyba właśnie do tych rolników adresowana jest ta ustawa, a kwota 150 tysięcy euro jest naprawdę bardzo duża. A blokada sprawiająca, że rolnik nie może sprzedać swojego produktu na przykład w lokalnym sklepie, wydaje mi się nie na miejscu. Na przykład w Szczecinie powstał w zeszłym miesiącu sklep z tradycyjnymi, regionalnymi produktami. Ale sprzedawane tam produkty pochodzą z Niemiec. Czy niemieckich rolników obowiązuje inne prawo? Dlaczego to tak wygląda? Czy u nas nie mogą istnieć sklepy z produktami tradycyjnymi, regionalnymi, prosto od rolnika, sprzedawanymi w niewielkich ilościach, na małą skalę? Przecież ograniczenia już istnieją: rolnik nie może zatrudniać żadnych pracowników, robi to tylko za pomocą własnych rąk, tylko i wyłącznie z własnych surowców. Może się państwo nad tym zastanowić. Jeżeli ta ustawa ma być ułatwieniem, to niech będzie ona ułatwieniem rzeczywiście.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czy mogłaby się pani jeszcze przedstawić, do protokołu?

(*Przewodnicząca Oddziału Zachodniopomorskiego Stowarzyszenia Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi „Ekoland” Edyta Jaroszevska-Nowak: Edyta Jaroszevska-Nowak, Stowarzyszenie „Ekoland”.*)

Czy pani jest rolnikiem?

(*Przewodnicząca Oddziału Zachodniopomorskiego Stowarzyszenia Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi „Ekoland” Edyta Jaroszevska-Nowak: Tak, jestem rolnikiem.*)

Proszę bardzo, teraz pani.

Ekspert Fundacji „Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej” Zofia Winawer:

Ostatnia kwestia. Chciałabym, żeby w tej ustawie zostało przewidziane rozwiązanie – które u nas dopiero zaczyna być wdrażane, ale jest niezwykle istotne i dobrze funkcjonuje w wielu krajach Europy – które polega na tym, że rolnicy, którzy przetwarzają produkty we własnych gospodarstwach, organizują się i sprzedają je we własnych sklepach, które funkcjonują na takiej zasadzie, że nikogo się nie zatrudnia, rolnicy się zmieniają i na ogół są właścicielami takich sklepów na zasadzie spółdzielni. Do prowadzenia sprzedaży dopuszczani są członkowie spółdzielni. Tak więc ktoś produkuje, a ktoś, kto ma dyżur, sprzedaje te produkty. Takie rozwiązanie nazywa się „wspólnymi grupami sprzedażowymi”. Jest ono bardzo popularne w innych krajach Unii Europejskiej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Chcę powiedzieć, że ta ustawa nie zabrania tworzenia spółdzielni i różnego rodzaju zakładów przetwórczych. Można zakładać spółdzielnie, tylko na normalnych zasadach, jak każde inne przedsiębiorstwo, czyli płacąc normalne podatki, opłacając składki ZUS i różne inne składki. Nie oczekujcie panie, że doprowadzimy do tego, że będzie można stworzyć na wsi fabrykę i nie płacić podatku i składek ZUS. No przecież to jest kompletny absurd. W tej sprawie chodzi o coś zupełnie innego.

Jeżeli ktoś chce założyć spółdzielnię, przedsiębiorstwo, zakład produkcyjny, zakład przetwórstwa mleka, rzeźnię czy inny zakład, to może to zrobić.

(*Ekspert Fundacji „Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej” Zofia Winawer: To nie ma być zakład produkcyjny. To ma być wspólne miejsce, w którym sprzedawane będą produkty, które każdy z nich wytworzył. Tylko oni, nikt inny.*)

Ale zostanie tam zatrudniony pracownik, który będzie sprzedawał te produkty.

(*Ekspert Fundacji „Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej” Zofia Winawer: Nie, oni będą je sprzedawać sami, rotacyjnie, bez zatrudniania pracowników.*)

Proszę bardzo, Pani Minister, o ustosunkowanie się do tej kwestii.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:

Pan przewodniczący już odpowiedział na to pytanie. Odpowiem podobnymi słowami: nikt niczego nie zabrania, nikt nie zmienia innych przepisów dotyczących produkcji żywności i obrotu żywnością. Te przepisy były i są. One

będą się zmieniać, ale na zasadach ogólnych. Omawiane rozwiązanie jest odstępstwem od zasad ogólnych, stworzonym w celu umożliwienia właścicielom gospodarstw rolnych wykorzystania ich własnej siły roboczej, własnego potencjału, zachęcenia ich do przedsiębiorczości.

Dodam jeszcze, że ta ustawa, jak każda ustawa, będzie monitorowana, i jeśli zajdzie potrzeba, będzie nowelizowana. Bardzo ważne jest to, żeby dać rolnikom szansę na pobudzenie aktywności gospodarczej.

(*Ekspert Fundacji „Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej” Zofia Winawer: Nie odpowiedziała pani minister na pytanie dotyczące restauracji i stołówek.*)

Proszę pani, odpowiadałam. Restauracje i stołówki będą się zaopatrywać na dotychczasowych zasadach. Rozwijają się sieć MOL, w których można zakupić lokalną żywność.

(*Ekspert Fundacji „Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej” Zofia Winawer: Dlaczego jest napisane, że rolnik...*)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Pani prezes chce jeszcze raz zabrać głos, tak? Proszę bardzo. Tylko prosimy, żeby...

Prezes Zarządu Bioekspert Sp. z o.o. Dorota Metera:

Bardzo przepraszam, Panie Przewodniczący, ale ten zapis brzmi jednak troszeczkę inaczej. Pozwolę sobie go odczytać: „sprzedaż nie jest wykonywana na rzecz osób prawnych – czyli rolnik nie może sprzedać swoich produktów restauracji – jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej lub na rzecz osób fizycznych na potrzeby prowadzonej przez nie pozarolniczej działalności gospodarczej”. Po prostu jest to wykluczone. Można sprzedawać tylko klientowi końcowemu, a stołówce i restauracji nie można. Chodzi o to, że restauratorzy chcą kupować te produkty i nie wiemy, dlaczego nie mogą.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Czy pani minister lub pani dyrektor chcą się jeszcze raz w tej sprawie wypowiedzieć, czy ja mam tę sprawę wyjaśnić? Bo wydaje się ona oczywista.

(*Głos z sali: My oczekujemy odpowiedzi od rządu, a nie od pana senatora.*)

Dobrze, ale to my jesteśmy ustawodawcą, a nie rząd.

(*Głos z sali: Pytamy rząd.*)

Proszę bardzo, Pani Dyrektor.

Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych w Ministerstwie Finansów Ewa Adamiak:

Chciałabym coś wyjaśnić. Chciałabym zwrócić uwagę na to, że ta ustawa niczego nie zabrania, ta ustawa stanowi zmianę obecnego stanu. To, o czym panie mówią, jest – w myśl obecnych przepisów prawa – działalnością gospodarczą. Sprzedaż przetworzonego produktu nie jest działal-

nością rolniczą zwolnioną z podatku dochodowego, tylko działalnością gospodarczą. Obecnie działalność gospodarcza osób fizycznych – bo mówimy o rolnikach – podlega opodatkowaniu: albo według skali podatkowej, albo według stawki dziesiętnastoprocentowej, jeżeli podatnik sobie taką wybierze, albo ryczałtem, który w przypadku tego rodzaju działalności, czyli przetwórstwa, wynosi 5,5%.

Ten projekt, projekt senacki, zmierzał do tego, żeby umożliwić rolnikom – ponieważ wielu rolników prowadzi drobną sprzedaż – wyjście z szarej strefy. Wielu rolników działa w szarej strefie, bo, jak powiedziałam, w myśl obecnego prawa każda sprzedaż jest działalnością gospodarczą. Czy sprzedają do sklepu, czy sprzedają przed własnym domem, to w myśl obecnego prawa jest to działalność gospodarcza podlegająca opodatkowaniu.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Proszę pani, mówię o opodatkowaniu i wiem, o czym mówię. Jest to działalność gospodarcza osoby fizycznej. A co umożliwia omawiany dzisiaj projekt? Umożliwia to, że w pewnych warunkach, określonych w tym projekcie, to znaczy: jeżeli będę sprzedawała produkty własnego wyrobu, będę produkowała bez zatrudniania pracowników i nie będę sprzedawała do sklepów, tylko konsumentom określonym w projekcie, to będę płaciła dwuprocentowy podatek ryczałtowy. Jeżeli będę chciała rozwijać sprzedaż wytworzonych przez siebie produktów i będę chciała sprzedawać je sklepowi, to nikt mi tego nie zabroni. Wtedy będę mogła nawet wybrać sobie podatek ryczałtowy, o którym mówiłam, tylko że będzie on wynosił 5,5%. Podatek dwuprocentowy jest przeznaczony dla tych wyjątków. A obecnie ryczałt wynosi 5,5% i będzie tyle wynosił, nikt tego nie zmienia.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Myślę, że ta sprawa została w pełni wyjaśniona.

Był czas na zabieranie głosu przez gości. Teraz proszę senatorów o zgłaszanie propozycji poprawek do ustawy i ewentualnie o zabieranie głosu w dyskusji.

Pan senator Andrzej Grzyb, a później senator Chróścikowski.

Senator Andrzej Grzyb jest, że tak powiem, inicjatorem tej ustawy.

Senator Andrzej Grzyb:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Panie Przewodniczący! Pani Minister! Szanowni Goście! Szanowni Senatorowie!

Oto po sześciu latach starań... Bo pan senator Głowski z grupą senatorów podjął prace nad tym projektem w połowie poprzedniej kadencji. Potem oczywiście, w związku z końcem kadencji, prace zamarły. Zostały wznowione w tej kadencji i trwają do dzisiaj. Mówiłem już wielokrotnie podczas prezentowania założeń tej ustawy – i w Senacie, i w Sejmie – że tak naprawdę dla wsi jest to mała rewolucja. Nie wiemy jeszcze dokładnie, jak mówiła pani minister, jak to zadziała.

Przedłożenie senackie nie zostało w zasadzie zmienione przez Sejm. Wprowadzono tylko dwie poważne zmiany. Jedna dotyczy dwuprocentowego podatku. My przewidywaliśmy całkowite zwolnienie z podatku określonej kwoty, chyba 12 tysięcy zł...

(Głos z sali: 7 tysięcy zł.)

To były różne kwoty na różnych etapach prac. I tego dotyczyła zmiana.

Drugą zmianą jest dodanie przepisów mówiących o sposobie ustalania przychodów. Więcej zmian nie ma, korpus został zachowany.

Rozumiem niepokoje, które rodzą się tu i ówdzie i których wyrazy można było usłyszeć dzisiaj na tej sali. Pozwólmy tej ustawie zadziałać, pozwólmy jej w końcu zadziałać. A co będzie dalej? Jak mówili pan przewodniczący i pani minister, jeśli będzie trzeba, będziemy ją po prostu nowelizowali.

Szanowni Państwo, składam wniosek, o którego słuszności jestem przekonany, o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo panu senatorowi.

Proszę bardzo, pan senator Chróścikowski, przewodniczący komisji rolnictwa.

Senator Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję, Panie Przewodniczący, za udzielenie głosu.

Pani Minister, to prawda, że, jak już powiedział mój przedmówca, toczymy boje o tę ustawę już... niektórzy mówią – sześć lat, niektórzy – dziesięć lat, w zależności od tego, jak patrzeć na procedury i na to, kiedy kto zaczął o tym mówić.

Chcę zwrócić uwagę na to, że omawiana obecnie ustawa w wersji przyjętej w przez Sejm – była o tym mowa na posiedzeniu komisji sejmowej – wykracza poza zakres materii zgłoszonej przez Senat i może podlegać zaskarżeniu do Trybunału. Również na tym posiedzeniu legislator senacki stwierdził, że ustawa może podlegać zaskarżeniu, gdyż zapisy zostały nadmiernie rozszerzone w stosunku do projektu senackiego. Zawsze można o tym dyskutować.

My w ogóle nie wnioskowaliśmy o dwuprocentowy ryczałt. Podczas prac senackich były zgłaszane poprawki. Na posiedzeniu komisji rolnictwa przyjęto limit 10 tysięcy zł, potem na posiedzeniu plenarnym zostało to zmienione na 20 tysięcy zł.

Pamiętajmy, że do Sejmu trafiły trzy projekty: nasz, senacki, projekt PiS i projekt PSL. Były trzy projekty. Ustawę opracowano na podstawie jednego, a nie trzech. Można było opracować ją na podstawie trzech projektów, z trzech projektów wypracować jeden. Ale niestety pracowano tylko na jednym i stąd te wątpliwości dotyczące rozszerzenia.

Chcę zwrócić uwagę na to, że w moim odczuciu – nie wiem, kto wpadł na ten świetny pomysł – obecne rozwiązanie będzie korzystne jedynie dla wąskiej grupy ludzi, dla tych, którzy są młodzi, operatywni, mają większe gospodarstwo. Bo żeby osiągnąć przychód 150 tysięcy euro, trzeba mieć duże gospodarstwo i dużą rodzinę, żeby wszystko przerobić, bo nie można nikogo zatrudnić.

W ustawie zawarto również obowiązek prowadzenia rejestru. Mam pytanie: co w tym wypadku oznacza prowadzenie rejestru? Czy ma to polegać na prowadzeniu księgi rachunkowej dla urzędu skarbowego, tak jak w wypadku działów specjalnych? Jak ma wyglądać prowadzenie tego rejestru? Bo w ustawie, poza tym jednym stwierdzeniem, które dotyczy działów specjalnych... W przypadku działów specjalnych rejestr jest określony jednoznacznie. Ale pamiętajmy, że przepisy dotyczące działów specjalnych obejmują także rolników hodujących drób, produkujących... przepraszam, hodujących pszczoły... Można mówić o wielu innych. Oni automatycznie...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Produkujących pszczoły... Powiedziałem „hodujących”. A produkty pszczelarskie to nie tylko miód.

Oni przecież podlegają przepisom o działach specjalnych. Kto ma więcej niż 80 pni, podlega przepisom o działach specjalnych. A obecnie w Polsce są tacy hodowcy, którzy mają po trzysta i po więcej uli. Tak więc oni też podlegają przepisom o działach specjalnych.

I moje pytanie jest takie: jak ma wyglądać taki rejestr? Czy ma mieć formę księgi zatwierdzonej przez urząd skarbowy czy może to być zwykły zeszyt? Czy Ministerstwo Finansów może potwierdzić, że może to być zwykły zeszyt? Czy w wypadku kontroli będzie dochodziło do podważania rejestru, bo zeszyt nie będzie taki, jak trzeba? Czy rolnik ma zapisywać każdą transakcję sprzedaży, czy może je wszystkie zapisać – bo zapis mówi o „dziennych przychodach” – dopiero na koniec dnia i nikt nie będzie miał do niego...

Proszę państwa, to nie są żarty. To są pytania, które mają zapobiec wpuszczeniu rolników... Na razie nie ma na ten temat żadnej informacji. A rolnicy myślą, że praktycznie od jutra będą mogli zacząć sprzedawać, jak tylko uchwalimy ustawę. A ustawa wchodzi w życie od 1 stycznia 2016 r. Mówimy tutaj o sprawach... Proszę państwa, to, co tu mówimy, jest nagrywane, jest transmitowane, ludzie to słyszą. Tak więc nie bójmy się trudnych pytań. Czy ten rejestr ma mieć ściśle określoną formę, czy może być zwykłym zeszytem?

Druga sprawa dotyczy VAT. Każdy rolnik, sprzedając produkty rolne, podlega VAT – czy jest to VAT płacony przez wystawiającego podmiot skupowy, czy VAT płacony przez rolnika, który jest czynnym płatnikiem VAT. Pytanie: czy rolnik, który będzie przetwarzał swoje produkty, będzie podlegał VAT, czy nie będzie podlegał VAT? Czy podlega pełnemu zwolnieniu, czy za jakiś czas okaże się, że staje się vatowcem?

Następna sprawa. Do jakiej kwoty... Chodzi o kasy fiskalne. Czy nie okaże się za chwilę, że rolnik będzie musiał mieć kasę fiskalną?

(Głos z sali: Nie.)

Za chwilę może się tak okazać.

Proszę państwa, wiele kwestii nie zostaje sprecyzowanych, a potem w praktyce, kiedy rolnicy podejmują działalność gospodarczą, okazuje się, że wpadają w tak zwane pułapki fiskalne, o których nie wiedzą. Dowiadują się dopiero później. Bez przerwy mamy problemy z rolnikami. W naszych biurach ciągle zgłaszane są problemy dotyczące finansów.

Czy rolnik nie zostanie za chwilę wykluczony z KRUS? Bo czy kiedy zapłaci podatek, będzie to traktowane jako jego przychód? Powiedzmy, że sprzeda produkty za 100 tysięcy zł i zapłaci od tego podatek. Czy fakt zapłacenia podatku sprawi, że ta sprzedaż będzie traktowana jako działalność gospodarcza? Bo obecne przepisy dotyczące KRUS mówią, że działalność... Pytanie: czy będzie to traktowane jako działalność, czy nie, skoro będzie płacił podatek? Jak należy to interpretować?

Proszę państwa, wy sobie żartujecie i się śmiejecie, a do mojego biura przyszedł niedawno człowiek z pretensjami o to, że osobom uprawnionym do świadczeń, czyli osobom niepełnosprawnym, są obecnie do półtora roku wstecz zwracane pieniądze za to, że były ubezpieczone w KRUS. Wszyscy tłumaczyli, że nie będzie im to liczone, a oni teraz wypadają z KRUS i są pozbawieni ubezpieczenia. A kto będzie płacił za ich ubezpieczenie, skoro KRUS oddaje pieniądze, mówiąc, że składki były pobierane niezgodnie z przepisami?

Wy sobie z tego wszystkiego żartujecie, a to są poważne sprawy. Można wpuścić rolników...

(Głos z sali: Kto sobie żartuje?)

Słyszę wasze śmiechy.

Będę zgłaszał poprawki, które były już zgłaszane w Sejmie. To są trzy poprawki. Nie będę ich cytował. Są to poprawki do art. 6, art. 7... Właściwie są to dwie poprawki, bo jedna z nich jest rozbita na dwa podpunkty. Jeśli to państwa interesuje, to mogę je omówić, a jeśli nie, to... Jeśli będzie potrzeba, to Biuro Legislacyjne ma już te poprawki. Rząd jeszcze ich nie ma, tak? Nie przekazałem? To przekażę jeszcze rządowi te poprawki. One były już zgłaszane w Sejmie. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Za chwileczkę oddam głos senatorowi Ireneuszowi Niewiarowskiemu.

Nikt się tu z niczego nie śmieje. Inicjatorem tej ustawy jest grupa senatorów Platformy Obywatelskiej. Zależy nam na tym, żeby wprowadzić tę ustawę w życie. Jeżeli senator Chróścikowski mówi, że tyle lat nad nią pracował... Szkoda tylko, że nie zrobił nic wtedy, kiedy mógł.

Nie zgodzę się, żebyśmy traktowali rolników jak ludzi gorszej kategorii. Prowadzenie prostego rejestru to nie jest nie wiadomo jak trudne przedsięwzięcie. Ludzie, którzy prowadzą mały kiosk warzywny, prowadzą wszystkie ewidencje, płacą VAT, płacą składki ZUS, płacą podatki na normalnych zasadach, a tutaj się mówi, że rolnik nie może zrobić tak prostej rzeczy. To jest po prostu nieuczciwe w stosunku do rolników. I smutne jest to, że słyszymy to z ust osób, które mówią, że bronią interesów rolników. A jest dokładnie odwrotnie: obecnie zdecydowana większość rolników to ludzie, którzy doskonale sobie radzą na rynku pracy, doskonale prowadzą gospodarstwa. A niektórzy ciągle traktują ich jak ludzi żyjących nie wiadomo w jakiej epoce, w XIX wieku. Ja się na to nie zgadzam. I zapraszam senatora Chróścikowskiego, żeby przyjechał zobaczyć, jak wyglądają nowoczesne gospodarstwa rolne. To senator Chróścikowski ośmiesza rolników, a nie ci, którzy się tutaj uśmiechają.

Teraz senator Ireneusz Niewiarowski.

(Senator Jerzy Chróścikowski: Ad vocem.)

Moja wypowiedź była ad vocem. Odniosłem się do tego, co mówiłeś.

(Senator Jerzy Chróścikowski: Ad vocem.)

Później.

Proszę bardzo.

Senator Ireneusz Niewiarowski:

Dziękuję bardzo.

Ja nie będę się wypowiadał tak emocjonalnie, ale chciałbym wrócić do tego, o czym mówił senator Kleina. Przecież to dlatego tak długo trwa, że w początkowym okresie projekt miał niewielu zwolenników. Sprawa została nagłośniona i uzyskaliśmy duże poparcie społeczne. Obecnie senator czy poseł jeżdżący w teren ciągle słyszy pytania: kiedy będzie możliwa sprzedaż bezpośrednia itd. To nie jest tak, że sześć lat nic nie robiliśmy. Właśnie osiągamy założony cel i ta ustawa wreszcie może ujrzeć światło dzienne. A doskonale pamiętam, że jeszcze rok temu, kiedy ustawa trafiła do Senatu, trzeba było przekonywać klub do tego, żeby ją poparł. Ale nie o tym chciałem mówić.

Chciałbym wyjaśnić pewną sprawę. Słyszałem tu przynajmniej cztery zdziwione głosy mówiące: no jak to, 150 tysięcy euro? A przecież przed kwotą 150 tysięcy euro wpisane jest słowo „do”, a więc nie oznacza to, że jak ktoś będzie miał 10 tysięcy euro czy 2 tysiące euro przychodu, to te przepisy nie będą go obowiązywały. Domyślam się, że kwotę 150 tysięcy euro wprowadzono po to, żeby nie wisiała nad rolnikiem jak miecz Damoklesa groźba, że przekroczy sumę zawartą w naszej pierwotnej propozycji i że zostanie włączony w normalny system podatkowy. Taka kwota daje mu gwarancję, że... Bardzo trudno będzie osiągnąć ten limit, ale pokusiłbym się o stwierdzenie, że wśród moich znajomych są tacy, którzy są w stanie osiągać takie sukcesy nawet w małym gospodarstwie. Ale musieliby produkować bardzo smaczne, drogie produkty. Tak więc wprowadzenie tak wysokiej kwoty daje rolnikowi, który będzie się brał za przetwarzanie własnej żywności, pewność, że nie przekroczy tego limitu i nie spotka go kara w postaci włączenia w normalny system podatkowy. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę bardzo, senator Chróścikowski.

Senator Jerzy Chróścikowski:

Szanowni Państwo, pani Zosia powiedziała, dlaczego chcieliśmy wprowadzenia takiego rozwiązania – żeby właściciele małych, drobnych gospodarstw, którzy chcieliby sprzedawać przetworzone produkty, mogli to robić w granicach ustalonej nieopodatkowanej kwoty. Taki był nasz cel od początku.

Przecież wiemy, jak długo trwają związane z tą sprawą protesty rolników. Minister rolnictwa odpowiada na piśmie, że wszystkie postulaty – między innymi te dotyczące sprzedaży bezpośredniej – zostały zrealizowane. Pan minister odpowiada w ten sposób w pismach i powtarza to bez przerwy w mediach. Ale proces legislacyjny nie został jeszcze zakończony, więc przyspieszono prace. Proszę zwrócić

uwagę na to, że jeszcze niedawno, bo miesiąc temu, nie było wiadomo, czy pan minister zdrowia wyrazi zgodę, czy nie wyrazi zgody, czy pan minister finansów wyrazi zgodę na wyższą kwotę, czy jej nie wyrazi. Obecnie prace przyspieszyły. I dobrze, że przyspieszyły. I dobrze, że prowadzimy tę dyskusję, bo dyskusja jest potrzebna.

I proszę się nie obrażać, kiedy ktoś mówi o drobnych rolnikach z Podkarpacia, z Małopolski czy ze Świętokrzyskiego. Tam są inni rolnicy niż na Pomorzu, na Zachodzie czy tutaj. Trzeba zwrócić uwagę na to, że w założeniu te przepisy miały służyć rolnikom takich regionów jak Podkarpacie, Małopolska czy Świętokrzyskie, gdzie są bardzo drobne gospodarstwa, którym chcemy dać szansę na to, żeby mogły coś dodatkowo przetworzyć i sprzedać, żeby zwiększyć wartość dodaną.

Zdziwiło nas wszystkich, że nagle wprowadzono tak wysoką kwotę i podatek ryczałtowy. Uważamy, że trzeba wrócić do pierwotnego zapisu. I dlatego chcę zgłosić poprawkę w takiej formie, jaka została już zgłoszona w Sejmie: żeby wprowadzić zwolnienie od podatku przychodu do wysokości dziesięciokrotności kwoty wolnej od podatku. Taka poprawka została zgłoszona w Sejmie. Taką poprawkę chce wprowadzić Prawo i Sprawiedliwość. I ja taką poprawkę zgłosiłem: żeby nie wprowadzać kwoty zaproponowanej w wersji sejmowej, tylko żeby przywrócić nie tę wersję z 7 tysiącami zł, tylko tę z dziesięciokrotnością kwoty wolnej od podatku, która wynosi obecnie ponad 3 tysiące zł, czyli byłoby to 30 tysięcy zł z groszami. O to nam chodzi.

Druga proponowana przeze mnie poprawka polega na tym, żeby sprzedaż mogła się odbywać na wszystkich rodzajach targowisk. Słuchajcie państwo, przecież rolnicy sprzedają obecnie swoje produkty ekologiczne w hali targowej w Warszawie. To przepraszam, ale czy ci sami rolnicy, jak już przetworzą te swoje produkty, nie będą mogli oprócz własnych produktów ekologicznych sprzedać stoika z przetworzonymi produktami na tym stoisku, tylko będą musieli to robić gdzieś indziej? Przecież nam nie chodzi o to, żeby psuć prawo, tylko żeby dać im możliwość poszerzenia zakresu działalności. I o to chodzi w tych dwóch poprawkach. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Może pani dyrektor odpowie na pytanie – bo ono rzeczywiście wymaga odpowiedzi – o to, jaki charakter będzie miał rejestr prowadzony przez rolników.

I druga sprawa: czy jeżeli rolnicy przekroczą określoną w ustawie kwotę, to zostaną objęci innymi świadczeniami i obowiązkami wobec państwa?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:

Wysoka Komisjo!

Odpowiedzi na te dwa pytania znajdują się w tekście ustawy. Odwołam się do art. 5, zgodnie z którym w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej odpowiedni przepis otrzymuje brzmienie, zgodnie z którym przepisów ustawy

o swobodzie działalności gospodarczej nie stosuje się do działalności rolników w zakresie sprzedaży, o której mowa w art. 20 itd., czyli, mówiąc wprost, sprzedaży bezpośredniej. Najprościej mówiąc, ustawa objaśnia, że sprzedaż bezpośrednia surowców przetworzonych pozostaje działalnością rolniczą, w związku z czym prowadzących ją rolników nie obejmują przepisy o KRUS i inne przepisy, które dotyczą pozarolniczej działalności gospodarczej.

Ustawa określa również wyraźnie, w art. 4 pkt 8 lit. c, na czym ma polegać ewidencja. Będzie ona miała bardzo prostą formę. Ewidencja sprzedanych produktów ma zawierać: „numer kolejnego wpisu – czyli numer w tabelce, tak bym to ujęła – datę uzyskania przychodu, kwotę przychodu, przychód narastająco od początku roku”. Rolnik założy sobie jeden zeszyt na rok, zrobi tabelę z kolumnami i będzie prowadził ewidencję. Chodzi o podstawową ewidencję, która ma pokazać kwotę przychodu stanowiącą podstawę do obliczenia podatku ryczałtowego.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Senator Konopka.

Senator Marek Konopka:

Skoro pytanie będzie zadawał senator Pupa, to i ja sobie pozwolę.

Przewodniczący komisji rolnictwa, przewodniczący Chróścikowski, proponując swoje poprawki, odwołuje się do projektu senackiego. A ja zapomniałem, jak Prawo i Sprawiedliwość – bo to był, jak powiedział pan przewodniczący Kleina, projekt Platformy Obywatelskiej – zachowało się, kiedy Senat przyjmował ten projekt. Proszę mi przypomnieć.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Kolega senator.

Senator Zdzisław Pupa:

Mam pytanie do pani minister. Zrozumiałem na początku, kiedy relacjonowała pani tę ustawę, że rolnik może przetwarzać produkty w swoim gospodarstwie, ale tylko metodami, można powiedzieć, domowymi, nie z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. A czy na przykład produkcja soku z jabłek czy soku z marchwi odbywa się przy użyciu wysokiej technologii, czy nie? Bo są na przykład małe prasy do wyciskania soku z jabłek czy z marchwi. Chciałbym się dowiedzieć, jak to wygląda. Jaka jest definiowana „wysoka technologia”, a jak są rozumiane „metody domowe stosowane we własnym gospodarstwie rolnym”?

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Czy są jeszcze pytania lub wnioski ze strony innych senatorów? Nie ma.
Pani Minister, bardzo proszę o udzielenie odpowiedzi.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Zofia Szalczyk:**

Sok z jabłek, niezależnie od tego, jaką maszyną byłby robiony, jest sokiem z jabłek. Ale rozumiem wątpliwości pana senatora dotyczące praktycznej strony tej kwestii. Pragnę państwa poinformować, że minister wydał dzisiaj właściwym departamentom w resorcie dyspozycje, żeby opracować listę produktów będących wynikiem przetworzenia, która ma stanowić pewien instruktaż na początek, żeby nie było wątpliwości interpretacyjnych dotyczących tego, co oznacza przetwarzanie produktów we własnym gospodarstwie. Taki przewodnik na pewno pomoże wdrożyć ustawę. To po pierwsze.

A po drugie... Mówiliśmy już o tym, że wprowadzenie tej ustawy jest pierwszym krokiem w kierunku promowania tego rodzaju działalności w gospodarstwach rolnych. Być może w przyszłości trzeba będzie doprecyzować tę kwestię poprzez formalne określenie tego, czym jest produkt przetworzony. Życie jest bardzo bogate i czasem może przynieść jakieś niespodzianki. Zaczniemy od przewodnika, od wykazu produktów przetworzonych w naszym rozumieniu. Nam naprawdę chodzi o to, żeby to jak najszybciej ruszyło i aby zastosowanie tej ustawy sprawiło rolnikom jak najmniej kłopotów, żeby nie spotkały ich jakieś przykre niespodzianki.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, w ten sposób wyczerpaliśmy dyskusję. Przystępujemy do głosowania nad wnioskami.

Wnioskiem najdalej idącym był wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek. Jeżeli ten wniosek nie otrzyma poparcia, to będziemy procedowali nad poprawkami.

Czy jeszcze któryś z senatorów zgłasza inne poprawki lub inne wnioski? Nie. Czyli w pierwszej kolejności głosujemy nad wnioskiem o przyjęcie ustawy bez poprawek. Proszę bardzo.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (10)

Kto jest przeciw? (4)

Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Poparcie otrzymał wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Na senatora sprawozdawcę proponuję senatora Andrzeja Grzyba.

Czy senator wyraża zgodę?

Czy jest zgoda członków obu połączonych komisji? Jest.

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, czy jest zgoda senatorów na wystąpienie z prośbą o to, aby jutro rozpatrzyć tę ustawę na posiedzeniu plenarnym? Nie słyszę głosów sprzeciwu. Jest zgoda.

Dziękuję bardzo.

Dziękuję bardzo pani minister, pani dyrektor i wszystkim naszym gościom. Gościom z organizacji pozarządowych dziękuję za to, że przyszli i przedstawili swoje uwagi. Mam nadzieję, że wszyscy mogli wyczerpująco wyrazić wszystkie swoje wątpliwości.

My pracujemy trochę inaczej niż pracuje się w Sejmie, nie ma aż tyle czasu, ile tam. Ale dzisiaj pracowaliśmy szybciej także dlatego, że pracowaliśmy nad tą ustawą już bardzo, bardzo długo, głównie w Senacie, a więc nie wymagała ona prowadzonej od nowa, głębokiej analizy.

Jeszcze raz dziękuję wszystkim za obecność.

Zamykam posiedzenie połączonych komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 20 minut 00)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii